

ЭМХИД ХЭЛЭЙ ХҮДЭЛМЭРИН НУЛА ДЭЭРЭНЭЭ

Ахын аймаг ажахын гол халбары—мал ажал болохо юм. Маха үйлдвэрлэл, гурэнд худалдагдана аймаг колхозуудыг экономикын хүчлэлт дүрэлдэнэ. Тиймдээ ээлжтэй районно партийн конференцийн делегатид КПСС-ий райкомий нэгдсэн секретарь нүхэр П. Д. Марзасай тоосгоотой элдэв зүйлс хэлсэхээр зураа, ажахын энэ халбарыг хүчлэхээр хэрэгтэй гол анхараага хандуулан байна.

Мал ажал ашаг үр эхэтэйгээр эрхлэх асуудлаар аймагтай партийн организаци хүүдэй гурван жэлэй туршдаа тодорхой хэмжээний туршлага байна. 1968 ондоо эхлэж мал ажал эрхлэхэд мөргөжлөх, гол түлээ мяхаар мал үхсээр илгээгээр болохо талаар эхэлэн хүдэлмэри хөгжсө гэж КПСС-ий райкомий тоосгоотой элдэв зүйлс хэлсэхээр зураа, ажахын энэ халбарыг хүчлэхээр хэрэгтэй гол анхараага хандуулан байна.

Колхозуудыг правленн, партийн организацинууд мал ажал ажаагай туслахад гуримшуулан анхараага хэрэгтэй горитхойн анхараага байна. Энэ бүгдэд ашаг тоосгоотой үеийн түрүүшын жэлүүдэд нийтийн малтай тоо толгой бага зэрэг олонорхойн, маха, хү үйлдвэрлэл дээшлэн байна.

Гэхтэй хамта аймаг дотор мал ажаага амжалттайгаар хүчлэхын тулд КПСС-ий райком, аймговодой гүйсэдком, партийна эхнр организацинууд бүхы юмга дэ гэмш гү? Угы, харгэтэй бүх хэмжээний ажаа шадаагай гэж конференцийн делегатид харуусаба. Мал ажаада бин байхан эхэлэн дутагдалнуудыг, алдуу эндүүнүүдэ тэднэр элрүүлбэ.

Нэн түрүүнд, мал ажаада маха үйлдвэрлэлд мөргөжүүлэнбид гээд, колхозуудай хүтэлбэрлэгшд, мөргөжлөхд хү абалдаа анхараага болбод, маханай мал үхсээр илгээгээр муртэй юмга хөгүй байха юм. Мүнөө болоход Ахын аймаг нүүр өрчингөө хөргөжлөхөө ханга шадаага болонхой. Ондод аймагуудта, муу гурнда хү худалдахын гэжэ дэд дээрэ халдсанайншэ харгэтэй.

Хөрдөгшөр, эбэртэ малтай тоо толгой олонорхойн тусаа оролдонгой. Эхэ маха үгээг хайнаг үүдгэрэй малтай болообди гэжэ ханаага амарнаага хойшлогыншэ энэ болоно. 1968 ондо 100 үнэднээ арайхан гэжэ 50 тугал түдгүүлэгдэн байбэл, энэ жэлдэ 47 тугал абаба. Имэ байбэл хурьга, унага абалга дээрншэ үгээгэнэ.

Эсэсэй эсэстэ аймагай колхозуудад тусбэ табан жэлэй туршдаа эбэртэ малтай тоо толгой (ажаахын гол халбары ха юм) олонорхойн орондо хороон байна. Мун энэ хугасаада мал эхээр гаралдаага, тэрэ тоодо 4 мянга гарам толгой эбэртэ мал.

Ямар шалтагаанһаа нимэ түлээр эрхэ байдал тохбодлодо гэшбэ? Гол шалтагааныншэ гэбэл, ажлшадай, малшадай дунда КПСС-ий райкомой, партийна эхнр организацинуудай эмхидхэлэй хүдэлмэри нүүлээр ябууланһаа болоно Ажаахынуудэ мал ажал эрхлэхэдэ мөргөжүүлэх гэжэ хайн хэрэг хэрэгжэ, энээнэ хүсэндэнэ хүргэхэ хэмжээниудэ хүсэд тодорхойлжэ, бэлдүүлжэ шадаагүй. Малшадай бригадануудэ шадамар бэрхэ, дүй дүршэлтэй кадрнуудһаа бүрхэд үүдлэхэ, тэжээл элбэгээр балдха асуудалнууд үшөө шиндхэгээгүй заанда.

Нийтын мал тэжээлээр хэр зэрэг хангаданаб? Жэл бүртэ энээнэ 12—14 процентһээ дээшлэнгүй. Ахын эрхэ байдалга үшэ эхээр бэлдэхэжэ абыхын аргагүй гэжэ болохогүй. 1950 ондо энэхэй нэгшншэ колхоз нэгондолоомо тариадгүй хэн. Тээ энэ жэлдэ 47,4 тонно бэлдэхэ бээдэй. 1960 ондоо Ахын бүхы колхозууд эелншэ тариад болоо. Харин үшэ бэлдэхэгээ жэл бүри хорооно. 1960 ондо нэгондолоомоотойо хамта 43,4 тонно бүдүүн тэжээл хурялтанай байбэл, 1965 ондо—29,1 тонно, 1966 ондо—30,8, 1969 ондо—26, 1970 ондо—33,7 тонно бүдүүн тэжээл бэлдэхэгдэн байна. Энээн дээрншэ харжа үзэхэдэ, тус аймагта тэжээл бэлдэхэгээ асуудал тон хангалтагүйгөөр шиндхэгдэнэ.

Сабшалан хайжарууаха тухай хэдэ олон хөөрөлдөн болообшэ, урданайхидал элн тэндэ үгээг бүрлэг оруулаагаангүй, бодог, бургайна сабшажа, сабиалангай талмай үргэхэдэнэгүй, харин энээн жэлдэ жэлдэ бага болоно.

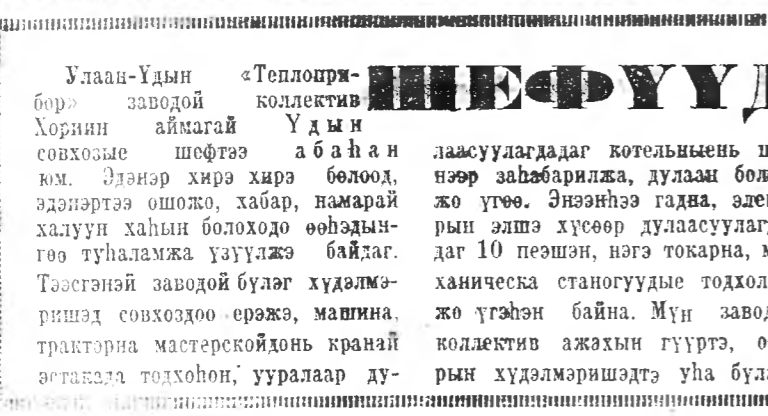
Тиймдээ нийтын малда тэжээл бэлдэхэгээ асуудал халаа ойрын сагта хүсээр шиндхэгээ гол зорилгонуудай нэгэн болон гэжэ районно партийна конференци тоолонон байна. Энээнэй тулд ажаага хүдэлмэри хүүдэй энээнэй байгуулагдаха, харгэтэй техникээр хангагдаха юм.

Аймагта мори олоор үхсээр илгээгээр болохо тухай конференцийн делегат, «Коммунист» колхозой моришын Ж. Ж. Баргаса тогтоо зураа, манай колхозой хүтэлбэрлэгшд, мөргөжлөхд энэ шухала хэрэг тоонгой гэжэ шүүмжэлбэ. Мүридэ тэжээл элбэг үгтэнэгүй, түрхээн жэлдэ бэлдэхэгээ ондо оронобди гэбэ.

Нийтын малда бардам хүрхэ тэжээлэй нөөсэ байгуулаха асуудалнууд тусаа конференцийн бусаддэ делегатууд тогтобэ.

«Теплоприбор» заводой цехүүдэй дунда дэлгэрэн социалист хэдэн харын туршдаа түрүү буури ээлжэ ябана. КПСС-ий XXIV дэлгэрэншэд тусбөөн галуур 5000 хэбэр оро гаргаха уялга абаа. Энэ цех соо социалист мурьсэ онж манлайда П. П. Лосевой Тэднэр хара бүрингөө даабаря 140—150 процент дүүргэжэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (зүүн гарһаа) ажаалай түрүүшүүл Г. А. Дородисва.

Улаан-Удны «Теплоприбор» заводой коллектвар Хорин аймагай Удын совхозыне шөфгээ абаһаан юм. Эднэр хирэ хирэ болоод, эдэртэгэ ошжог, хабар, намарай халуун хайн болоходо өөнзэньгөө туһаламжа үзүүлжэ байдаг. Тэсгэнэй заводой бүлэг хүдэлмэриншэд совхоздоо өрөжэ, машина, тракторна мастерскойнд кранай асгалла тохонхой, уурлаар дуураа...

— Мүнөө үедэ манай колхозой малшад сабшалан дээрэ наг шөбхэ зөөжэ байна,— гэжэ «Улаан Аха» колхозой түрүүлэгшэ А. Ц. Галсанов хэлбэ.—Наяар томо халдхаа эхилхэбди.

Тээ энэ асуудалда колхозой-най партийна организаци саг үргэлжэ анхариагүй. Шалтагааныншэ юуб гэбэл, партиорганизацин секретариууд түргэ түргэн хөлгөгдөнэ. Хүүдэй табан жэл бүхэндэ манай колхоздо партиог халгэгдэнэ. Энээндэ КПСС-ий райком, тэрэнэй эмхидхэлэй таһар зэмэтэй. Кадрнуудэ хүсэд шэнжэлэнгүйгөөр хүтэлбэрлэх тушаалда дөбжүүлэн бинуу. Гадна партийн райкомой хүдэлмэришэд партийна эхнр организацинуудад үсөөн ябана, секретариуудай хүдэлмэришэд болото туһаламжа үзүүлэнгүй, партийна хүдэлмэрин дүй дүршэлдэ тэжээне хургангүй.

— Мал ажаалай продуктуудэ үйлдвэрлэхэ, гурэндэ худалдаха табан жэлэйгээ түсэб Лениней нэрэмжэтэ колхоз дүүргэжэ шадаагүй.— гэжэ колхозой түрүүлэгшэ Н. С. Базаров хэлбэ.— Энээндэ нэн түрүүн колхозой правленн бн партийна организаци зэмэтэй. Мүнөө бин байхан дутагдалнуудэ усадхаха талаар хэмжээниуд абтажа байна.

Саашаада нүхэр Базаров хэдэн шүүмжэлхэ ажагалта хэбэ. Түрүүндэ райкомой нэгдэхэй секретарь байхан Гармаев, райкомой секретарь Шагдуров гэгшэд абтахан тогтоолуудай дүүргэлтэ хангаха тусаа хэмжээниудэ абтадаггүй байга. Ажаахынуудта тои шухала болонхой колхоз хоорондын электростанци хэдэн жэлдэ баригдаха байбашэ, хэзээ дүүргэгдэхэ мэдэгдэнгүй. Тэрэнээн Аха гэжэ горхон дээрэ хүрэгэ баригдаха эхилхээр үннэй. Колхозуудта шөфкэ туһаламжа үзүүлэхэ тухай олон шиндхэгэри бин, дүүрэг муртэй юмга хөгдөнхэй. КПСС-ий райком ажаалай дунда хүмүүжүүлгын хүдэлмэри хайжарууаха тусаа хэмжээниудэ абтаагүй. Энээн дээрншэ ажаалай болон гурэнэй журам эбэрхэ олон ушар үзэгдэнэ.

Хүдэлмэришэд дутагдажа, нийтын мал ажал хүгжөөхэ харгэтэй хэа ушаруудна гэжэ «Улаан Аха» колхозой бригадир, конференцийн делегат К. Д. Самболов хэлбэ. Хүн зонинэ колхозуудта саг үргэлжэ ажааламжа элбэгшэ гэжэ КПСС-ий райком, аймговодой гүйсэдком, ВЛКСМ-ий райкомыне оролдонгой. Энээнэй урда тээ залушүүл комсомолой нүткөөр эрэдэг байга. Мүнөө энэшэ болонхой.

Нийтын үйлдвэрин ашаг үрэ дээшлүүлэхэ тодорхой хэмжээниудэ хараалһан тогтоол районно партийна конференци баталан абажа, КПСС-ий райкомой, мун шалгалтын комиссин шэнэ состав лунгаба.

Конференцийн хүдэлмэришэд КПСС-ий обкомой талмис дааша нүхэр Л. Я. Покосовсэ хабаадалса.

КПСС-ий райкомой эмхидхэлэй пленум болобо. Партийн райкомой нэгдэхэй секретаряар нүхэр П. Д. Марзасай, секретаряар нүхэр З. Б. Шагдуров гэгшэд хуураа.

И. ДОРОДИСВА, КПСС-ий обкомой инструктор.

Мурьсөөндэ оро суглуулагшад съездын хүндэлэлдэ цехэй хүдэлмэришэд коммунист ажаалай бригада ябана.

Трофименко, П. П. Лосев ба Г. В. С. ЦЫДЫПОВЭЯ фото.

Улаан-Удын «Теплоприбор» заводой коллектвар Хорин аймагай Удын совхозыне шөфгээ абаһаан юм. Эднэр хирэ хирэ болоод, эдэртэгэ ошжог, хабар, намарай халуун хайн болоходо өөнзэньгөө туһаламжа үзүүлжэ байдаг. Тэсгэнэй заводой бүлэг хүдэлмэриншэд совхоздоо өрөжэ, машина, тракторна мастерскойнд кранай асгалла тохонхой, уурлаар дуураа...

Улаан-Удын «Теплоприбор» заводой коллектвар Хорин аймагай Удын совхозыне шөфгээ абаһаан юм. Эднэр хирэ хирэ болоод, эдэртэгэ ошжог, хабар, намарай халуун хайн болоходо өөнзэньгөө туһаламжа үзүүлжэ байдаг. Тэсгэнэй заводой бүлэг хүдэлмэриншэд совхоздоо өрөжэ, машина, тракторна мастерскойнд кранай асгалла тохонхой, уурлаар дуураа...

Улаан-Удын «Теплоприбор» заводой коллектвар Хорин аймагай Удын совхозыне шөфгээ абаһаан юм. Эднэр хирэ хирэ болоод, эдэртэгэ ошжог, хабар, намарай халуун хайн болоходо өөнзэньгөө туһаламжа үзүүлжэ байдаг. Тэсгэнэй заводой бүлэг хүдэлмэриншэд совхоздоо өрөжэ, машина, тракторна мастерскойнд кранай асгалла тохонхой, уурлаар дуураа...

Улаан-Удын «Теплоприбор» заводой коллектвар Хорин аймагай Удын совхозыне шөфгээ абаһаан юм. Эднэр хирэ хирэ болоод, эдэртэгэ ошжог, хабар, намарай халуун хайн болоходо өөнзэньгөө туһаламжа үзүүлжэ байдаг. Тэсгэнэй заводой бүлэг хүдэлмэриншэд совхоздоо өрөжэ, машина, тракторна мастерскойнд кранай асгалла тохонхой, уурлаар дуураа...

Улаан-Удын «Теплоприбор» заводой коллектвар Хорин аймагай Удын совхозыне шөфгээ абаһаан юм. Эднэр хирэ хирэ болоод, эдэртэгэ ошжог, хабар, намарай халуун хайн болоходо өөнзэньгөө туһаламжа үзүүлжэ байдаг. Тэсгэнэй заводой бүлэг хүдэлмэриншэд совхоздоо өрөжэ, машина, тракторна мастерскойнд кранай асгалла тохонхой, уурлаар дуураа...

Улаан-Удын «Теплоприбор» заводой коллектвар Хорин аймагай Удын совхозыне шөфгээ абаһаан юм. Эднэр хирэ хирэ болоод, эдэртэгэ ошжог, хабар, намарай халуун хайн болоходо өөнзэньгөө туһаламжа үзүүлжэ байдаг. Тэсгэнэй заводой бүлэг хүдэлмэриншэд совхоздоо өрөжэ, машина, тракторна мастерскойнд кранай асгалла тохонхой, уурлаар дуураа...

Улаан-Удын «Теплоприбор» заводой коллектвар Хорин аймагай Удын совхозыне шөфгээ абаһаан юм. Эднэр хирэ хирэ болоод, эдэртэгэ ошжог, хабар, намарай халуун хайн болоходо өөнзэньгөө туһаламжа үзүүлжэ байдаг. Тэсгэнэй заводой бүлэг хүдэлмэриншэд совхоздоо өрөжэ, машина, тракторна мастерскойнд кранай асгалла тохонхой, уурлаар дуураа...

МОДОН—МАНАЙ БАЯЛИЙ

Загарайн аймагай Шулуутайн леспромхоз республикымнай түрүү предприятинуудай нэгэн юм. Эндэхэй модошод табан жэлэйгээ түсэб болзорхоонь урид дүүргээд, ажаалай шэнэ амжалтаар партиин XXIV съездыне угтахын түлөө тэмсээжэ байна.

Леспромхозой түрүү тракторист Иван Дмитриевич Золотарев.

ЖОЛООШОДОЙ ХУБИТА

Ойдо отологдон модо саг болзор соонь доодо складта шэрээ шухалын шухала зорилго автомашинын жолоошодой урда табидагддаг. Энэ зорилгодо болдотой бөөдүхын тула манай Шулуутайн леспромхозой жолоошод эхэтэ оролдогд байна. Тийншэгүй яаха гэшбэ. Виднэр өнхд хоорондо социалист мурьсөө үргээр дэлгэрүүлэн, эдбэх үүсхэлтэйгээр ажалладаг. Тийншэ олонхи жолоошоднай модо шэрээ халаанайгаа даабаря үдүүлэн дүүргэжэ.

Манай Бөшүүрэй пунктда дүй дүршэлтэй, шадамар бэрхэ жолоошод олон юм. Эднэр өнхд хоорондо социалист мурьсөө үргээр дэлгэрүүлэн, эдбэх үүсхэлтэйгээр ажалладаг. Тийншэ олонхи жолоошоднай модо шэрээ халаанайгаа даабаря үдүүлэн дүүргэжэ.

Шулуутайн леспромхозой бүхы жолоошод гурван халаан соо нэгэ машинаар модо шэрэдэг болонхой юм.

Гурван хүнөө бүридэнэ экилад эмхидхэгдэнэ. Тийншэ үсөөн машинаар эхэ модон шэрэгдэнэ. МАЗ, КРАЗ машинанууд бүтээсэ эхэтэйгээр аналгадана. Имэ аргаар хүдэлхэдэ виднэр ажаалайгаа бүтээсэ нилээд дээшлүүлэн, отологдон модоной өөрнөн үнэ сэн хямдаруулан байнабди.

80—90 модоной зайда модо шэрээ ушар гарана. Гэбашэ манай пунктын жолоошод сүүдхэ соо 800—900 кубометр модо шэрээ даабаряа амжалтатайгаар дүүргэжэ. Жолоошод В. Карнаухов, Д. Стуков гэгшэдтэй табан жэлэй хугасаа соо модо шэрэнэ байнаб. Эдэ хоёр нүүхэд ажал хэрэгтэй хийн мэдэдэг, дүй дүршэлтэй жолоошод юм. Виднэр машинадаа жэжэ залбары хэдэг, халаанай хүүдээ шөррой тоонһооншэ сабэрлэдэ. Нойс тонодоод, бөө бөөдээ тушаалаг заншалтай боловхойбди. Нилгэжэ техникшэ хайн харуула хэжэ байгаа һаа, машинадаа удаан саг соо ашаглата байнабди. Виднэр МАЗ-500 маркын машинадабди. Тэрэнэ капитальна заһабарида оруулангүйгөөр 350 мянган модоной зайда ашаа шэрээд байнабди. Бөшөншэ жолоошоднай машинала хайнаар харууланһанай ашаар заһабарида оруулангүй үнэ удаан саг соо ашаглана. Тийншэ ойд бэлдэхэгдэнэ модо саг болзор соонь доодо складта шэрэнэбди. Энэ бүгдэйн ашаар Бөшүүрэй. Шабурай пунктнуудай модошод хара бүрингөө даабаря амжалтатайгаар дүүргэжэ гэхэдэ алагуу болохогүй.

Виднэр тусбэртэ табан жэл соо 53.400 кубометр модо доодо складта шэрээ даабаряа байгша оной октябрин 15-да дүүргэһэн байнабди. Мүнөө 1971 оной тусбөөр хүдэлнэбди.

Бидэ гурбан эбтэй эхэтэйгээр хүдэлнэһэншэ ашаар табан жэлэйгээ даабаря боловоһоонь урид дүүргэбэ гэшбэбди. Саашаа бидэ эдбхитэйгээр хүдэлжэ, эхэ модо шэрэхын тула шэнэ уялга абаба, хүсэ шадаага гэмнэнгүй хүдэлжэ байчхайбди.

Р. ВАХИТОВ, экипажай гэшүүн.

Халаанай хүдэлмэри түлэг дунда. Отологдон модо ута заһдан шэрэнэй машинанууд удаа дараалан тобо, ашаагаа буулгаһаар лэ тобо бурьюулан гэдэргэ табилауна. Доодо складай хүдэлмэришэд модо шэрэдэг жолоошодто «хүүлээ гэхүүдхэ» дурагүй хэбэртэй, асаарадан модо саг соонь хэрэгтэй хэмжүүрээр тайража, сортолон илгаад, штабельлан яотлана. Тээд бригадир Бархоевой даадаг хүдэлмэришэд түрүүшыншээ үдэр эндэ хүдэлжэ байна бэшэ ха юм.

Хайнаашэ харахада багжар улаан нарн модо яоталаан. Энэ бүхы модыне тайража ваго-нуудта ашаалан, оройноого барилгануудта эльчээхэ харюу салга-тай хүдэлмэри Шулуутайн лес-промхозой Шабурай пункттын доодо складай хүдэлмэришэдтэ даа-гадана.

И. АФАНАСЬЕВ.

Халаанай хүдэлмэри түлэг дунда. Отологдон модо ута заһдан шэрэнэй машинанууд удаа дараалан тобо, ашаагаа буулгаһаар лэ тобо бурьюулан гэдэргэ табилауна. Доодо складай хүдэлмэришэд модо шэрэдэг жолоошодто «хүүлээ гэхүүдхэ» дурагүй хэбэртэй, асаарадан модо саг соонь хэрэгтэй хэмжүүрээр тайража, сортолон илгаад, штабельлан яотлана. Тээд бригадир Бархоевой даадаг хүдэлмэришэд түрүүшыншээ үдэр эндэ хүдэлжэ байна бэшэ ха юм.

Хайнаашэ харахада багжар улаан нарн модо яоталаан. Энэ бүхы модыне тайража ваго-нуудта ашаалан, оройноого барилгануудта эльчээхэ харюу салга-тай хүдэлмэри Шулуутайн лес-промхозой Шабурай пункттын доодо складай хүдэлмэришэдтэ даа-гадана.

Степан Епифанович Сучков яаралгүйхэн тамхяа носогоод, доодо складта хэдгээ байхан ажаалай ябасые ажаалан һууба. Дайнай үедэ шархатаһан баруун гарын шархирад халаха юм бэшэ. Энээн тусаа хаяшаг Варвара хангаана хөөрхөдхэн, тэрэн урдаһаань:

— Бүхы наһаара модонтой носолдоон. Пенсидэ гаранам шамбэ хэн хүдэлжэ гэхэб. Өөрнөөгөө дураа лэ хүдэлжэ бэшэ гүш? Аршаанда ошо гэхэдэ, гол таба арсана һэмэйнэй,— гэжэ мэтээр олон табы хэлэһэн. Тээд гэрэй дарамта болоод һуухадан, нэгэл тиймэ үйдхуртай шэнги байгаал хии. Тиймдээ нүүхэдтээ хамта хүдэлжэ гэжэ шиндэ.

Һаяшаг леспромхозой директор Ю. Д. Моисев ханаагаа зобохон хэбэртэй:

— Степан Епифанович! Шэг шархиртайн үрөдөө тиймшээг. Амаралта абтагы,— гэжэ хэлэһэн. «Хүдэлмэришэд тухайгаа бодом-жолоо ябадаг ёһотой хүтэлбэрлөгшэ гэшэ аб даа. Хүдэлмэришэд булга Ю. Д. Дмитриевичыне магтадаг, хэбэр сагаан ханаатай хүн гээд хэбэрдэг. Тиймэл хадаанам тухай ханаагаа зобожо яба бинуу» гэжэ тэрэ дотороо эсбэхэн һууба.

Тээд жаран һаа хүрэтэрөө хэдэ олоо хүнүүдтэй тангасаа сугтаа хүдэлжэ гэшбэб? Ажаала хэбэргэ хүнүүдхэ жэшэ абан, бүри эршээтэйгээр ажалладаг байга. Тийншэ даа! Гүшаад оной эхилдэ тэрэ эдир залуу ябаа. Эгээл тэрэ үедэ Шулуутайн леспромхозоод хүдэлхээр эрээ бэлэй. Тэрэнэй эсгэгэ Епифан Сучков леспромхозой эмхидхэгдэхэ эхилдэ модошодноор хүдэлхэн хүн. Эсэгынгээ зургаар Степан ошоо. Арбан зургаатайдаа эсэгэтэйгээ хамта ойдо модо отолжэ эхилхэн.

Удэр хоногууд гайхалтай түргөөн үргээр оншоо. Степан Сучковой нэгэтэ мэдэн гэхэднэ, 1940 оной зун хүржэ нэгэд байба. Газаа дулаан, эсэг нэгонд халбаржа, ой соо һоно, батанаган исалланхай, аяма халуун үдэрүүд үнэ. Наран шажа дээрнээ хайра гаггүйгээр шарана, залуу наһанай хүсэ шадал мэдүүлэн хүдэлхэмшэ харахада агаархамар бэлэй. Тэрэ ходоодо халаанайгаа даабаря үдүүлэн дүүргэжэ, ёһотой баатар-уудын дүүргэжэ, ёһотой баатар-

шалга гаргадаг бэлэй. Мурьсөөнжэ хойно орохогүйн тул Степан үдэр бүри эдбэх үүсхэлтэйгээр ажаллана.

Удэрэй эн багта леспромхозой директор Лотоцкий С. Сучковой хүдэлжэ байхан участогта хүржэ эрээ:

— Залуу стахановцта амар

мэндэ!— гэд Степанай хүдэр алга адхаха муртөө.— Шамбэ модошодой бригадир болжог гэжэ шиндэбди. Олон жэл соо ойдо хүдэлжэ дүй дүршэлтэй болоон. Үгөөдэрнөө бригадада даажэ абаха хэрэгтэй,— гэжэ томоотойгоор хэлэһэн.

Бригадирай хүдэлмэри харюу салга эхэтэй гэшэл бээ. Ганса өөрнөөгөө түлөө бэшэ, бүхы юмга хэй түлөө харюусаха ёһотой ха юм. Мун лэ ажаала зүбөөр эмхидхэхэ, бин байгаа арга боломжобой хүсэд хэрэгтэй шадаха хэрэгтэй. Тиймдээ Степан марганяар:

— Бэшэ хүнүүдхэ бэдэржэ уялт даа. Бин бригадир боложо шадахагүй хаб,— гэбэ.

— Ши, Степан, хүдэлмэришэд хэй ний мэдэоншэ. Ажалладагшэ хүнэй хойно ороногүйш. Бригадир болохо болшош даа,— гэд директор халахаар бэшэ хэбэртэй. Тийншэ Степан Епифанович Сучков модошодой бригадыне толгойлон юм.

Бригадандэ 13 хүн. Дүрбэн мөрбөр модо талуулаха. Гол зэмсэнь юрын хар хөрөө, хүхэ һэн. «Нохой хамарта хүрэхэдөө үншэ» гэдэгтэй Степан Епифанович Сучков харюу салгалтай ажал даабаряа мэдэржэ, мурьсөөндэ гэгдэхгүйгээр оролдогд болобо. Хэдэн харын үнэгээр байхада леспромхозой Хүдэлмэришэд сэмбарта Сучковой бригада бэшгэдэг болоо. Ажаалай охин соотуур үдэр хоногууд үнэгэрл байга. Энэ орон соомнай шэнэ шэнэ завод, фабриканууд баригдажа, хүдөө аятууд нэгонд болоо. Шэнэ барилганууд хэдэ эхэ модон хэрэгтэй байга гэшбэ! Энэниине Шулуутайн лес-промхозой хүдэлмэришэд булга ойлогдот һэн. Тиймдээ социалист мурьсөөндэ оролоон, эдбэх үүсхэлтэйгээр ажаалаа, халаанайгаа даабаря хоёр-гурба дахин үдүүлэн дүүргэжэ, ёһотой баатаршалга гаргадаг бэлэй.

Эдир залуу наһанһаа ажал хэжэ хүдэржэһэн Степан Епифанович 1945 ондо дайсанаа дарлсаад, даагала һүүдлэдэ, түрэл леспромхозодо бусажа эрээ бэлэй. Түрүү-

правительствыгаа үндэр тийншэ шагналда хүртэн түрүү хүдэлмэришан урмашан, бүри эдбхитэйгээр хүдэлжэ байхай.

Тэрэнэй туһаламжа тракторист В. Бутаков мун баһа ажаага бархэ хүн юм. Аха заха хэрэгтэ шадаха зэрэгээрэ тушаалаг, тэрэншэ жэшэ абаха гаш оролдогд. Энээн эхэл хаймалтай. Манай бригадын гаштуу бутладаа трактористын мөргөжэ шухалһан байна. Тиймдээ бид хүсэл хэрэгтэй сагтаа халга хүдэлдэгбди. Нилгэжэ бутлада нэгэ нанал болдотойгоор, өнхд техникшээ бүтээсэ эхэтэйгээр ашаалан хүдэлхэдэ халаан брини даабаря амжалтатайгаар дүүргэгдэнэ. Нара бүри 2 мянган кубометрээ үдүү эхэ модо бэлдэхэдэ болонхойбди. 5 мянган кубометр модо бэлдхэн табан жэлэйгээ даабаря байн оной январин 23-да амжалтатайгаар дүүргэһэн. Энэ эрлэй арбан харын даабаряһаа бидүр 5 мянган кубометр модо бэлдэбди. Арга боломжобой хүдөөр хэрэгтэй хүдэлжэ һаа, бата комплексно бригада бини ишэ үр дүн туйлаха арга боломжобой гэжэ наһагшаб.

Һаяшаг бэлэ балсаламжа мэдээл абанхайбди. Ушар өй гэхэдэ, манай бригадын туйламанууд Москвагай ВДЦ-гай ой модоной промышленностины шэвильтон соо харуулагдана. Энээн хэе хэй хаймалта хаана байха нэе байгаа арга боломжобой хүсэд хэрэгтэй, үнэн сэхээр ажааламжа, хүн бүхэн арад зонойгоо дунда хүндэтэй, амбайгай боложо, эдэ жаргалаа хүсэд элбэгшэ ха юм даа. Мүнөө улам эршээтэйгээр хүдэлжэ, түрэл партиингаа XXIV съездыне нэгэртэ солотойгоор угтахар шиндэхэбди.

Т. МАРКОВ, Шулуутайн леспромхозой бата комплексно бригадын бригадир.

«Алтан гартай» хүн гээд нэрлэдэг. Аха заха нүхэрөө хүдэлмэришэд дэмы тийншэ магтаагүй байха.

Трактораа бүтээсэ эхэтэйгээр үнэ удаан саг соо ашаглахын тулса Иван Дмитриевич хайн техникшээ харуула хэжэ байдаг. Үнэгдөө трактор хүдэлмэрин 2173 час соо ашаглагада, капитальна заһабарида орохо ёһотой юм. Иван Дмитриевич ТДТ-75 трактораа аар 4500 час соо амаршэ заһабаригүйгөөр ашаглана байна. Онхд техникшээд нарин нягтар хандажа, хайнаар ашагланайгаа ашаар хэдэн зуун тухаригэй запчастьнууды арьшалан байна.

